

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ
(NR 44)
z dnia 4 grudnia 2024 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 44)

4 grudnia 2024 r.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Szymańskiego (Konfederacja)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- informację na temat działań mających na celu rewitalizację i rekultywację jezior w Polsce,
- informację na temat budowy nowej drogi wodnej – Wielkiej Pętli Mazurskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Bolesta** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Przemysław Koperski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Anna Czyżewska** dyrektor Departamentu Adaptacji do Zmian Klimatu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, **Marta Barszczewska** dyrektor Departamentu Inwestycji i Renaturyzacji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wraz ze współpracownikami, **Edyta Tuszyńska** doradca prawny w Departamencie Środowiska Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jolanta Ostrowska**, **Ewa Soroka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Witam państwa posłów oraz zaproszonych gości.

Stwierdzam kworum.

W porządku dziennym posiedzenia mamy dwa punkty. Punkt pierwszy to rozpatrzenie informacji na temat działań mających na celu rewitalizację i rekultywację jezior w Polsce. Punkt drugi to rozpatrzenie informacji na temat budowy nowej drogi wodnej – Wielkiej Pętli Mazurskiej. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam że Komisja przyjmuje zaproponowany porządek dzienny. Sprzeciwu nie słyszę.

Przechodzimy zatem do realizacji porządku dziennego. O przedstawienie informacji najpierw proszę pana ministra Przemysława Koperskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Przemysław Koperski:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, przedstawię skróconą informację, a pan dyrektor Departamentu Gospodarki Wodnej podzieli się z państwem szczegółowymi danymi. Chcę równocześnie poinformować i przeprosić, że najpóźniej o godz. 11.30 będę musiał udać się na spotkanie z Bankiem Światowym. Będziemy rozmawiać o środkach finansowych na działania przeciwpowodziowe. Spotkanie odbywa się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Z góry przepraszam i informuję, że najpóźniej o godz. 11.30 będę musiał opuścić posiedzenie Komisji, ale państwo i z Wód Polskich, i z Ministerstwa Infrastruktury, zostaną do dyspozycji parlamentarzystów.

Szanowni państwo, rewitalizacja i rekultywacja ma na celu poprawę jakości jezior i przywrócenie ich stabilności ekologicznej. Działania te zostały ujęte w podstawowym dokumencie planistycznym, jakim jest plan gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Podstawowym celem planów gospodarowania wodami jest przywrócenie dobrego stanu wód i ekosystemów. Cel ten jest możliwy do realizacji poprzez poprawę stanu zasobów wodnych i możliwości korzystania z nich, przywrócenie wodom stanu zbliżonego do naturalnego

z zachowaniem możliwości racjonalnego korzystania z nich, ograniczenie zanieczyszczenia wód wywołanego działalnością człowieka. W planach gospodarowania wodami z lat 2022-2023 dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych wskazano łącznie 24 690 działań na łączną kwotę 26 mld zł. Poprzez działania inwestycyjne realizowane przez Wody Polskie poprawie ma ulec stan ilościowy wód w jeziorach.

W obecnie obowiązującym programie planowanych inwestycji w gospodarce wodnej, tak zwanym PPI, znajdują się 54 zadania inwestycyjne w zakresie budowy i przebudowy urządzeń wodnych w celu zwiększenia retencji jeziorowej, wspierające działania i rewitalizacji, i rekultywacji jezior. Wśród owych zadań znajdują się między innymi dwa zadania, które zostały zakończone, pod nazwą „zwiększenie retencji jeziora Dzierzgoń i zwiększenie zdolności retencyjnych zlewni rzeki Szpęgawy poprzez odbudowę budowli piętrzących”, 11 zadań, które są realizowane na etapie przygotowania dokumentacji projektowej bądź postępowania administracyjnego oraz 41 zadań, które na ten moment jeszcze nie są realizowane, ale są ujęte w planach. Całkowity szacunkowy koszt planowanych inwestycji realizujących i wspierających cele rewitalizacji i rekultywacji jezior w Polsce, ujętych w PPI, to ponad 422 mln zł.

Ważnym czynnikiem mających na celu poprawę jakości wód w jeziorach jest rozwój infrastruktury ściekowej. W Polsce podstawowym instrumentem wdrażania postanowień dyrektywy ściekowej jest „Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych” w skrócie KPOŚK. Dokument ten stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w system kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnię ścieków. Do chwili obecnej przeprowadzono sześć jego aktualizacji. Szóstą aktualizację KPOŚK Rada Ministrów przyjęła 5 maja 2022 r. Zgodnie z przedstawionymi planami inwestycyjnymi, planowane jest wybudowanie ponad 8 tys. kilometrów sieci kanalizacyjnej, zmodernizowanie ponad 3 tys. kilometrów sieci, a także wybudowanie 60 nowych oczyszczalni ścieków oraz przeprowadzenie blisko 1 tys. innych inwestycji w istniejących oczyszczalniach. Należy również podkreślić, że władze samorządowe posiadają niezbędne narzędzia prawne i planistyczne umożliwiające prawidłowe prowadzenie gospodarki ściekowej na swoich obszarach, w tym na obszarach aglomeracji. Jednocześnie należy wskazać źródła finansowania wyżej wymienionych działań. Inwestycje w gospodarce ściekowej są finansowane przez gminę ze środków własnych, jednak gminy mogą skorzystać z różnych źródeł publicznych i prywatnych, wśród których możemy wymienić między innymi „Fundusze europejskie na infrastrukturę klimat i środowisko w perspektywie 2021-2027”, programy regionalne, w szczególności program priorytetowy „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”, „Program rozwoju obszarów wiejskich”, „Plan strategiczny dla wspólnej polityki rolnej”, „Krajowy plan odbudowy i zwiększenia odporności”, a także międzynarodowe instytucje finansowe, takie jak Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozwoju Rady Europy oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

Ponadto należy wyróżnić ochronę wód przed azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Na podstawie dyrektywy azotanowej, transponowanej do polskiego prawa ustawą z 2017 r. – Prawo wodne, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, opracowuje program działań, którego podstawowym celem jest zmniejszenie zanieczyszczenia wód spowodowanego nawożeniem użytków rolnych nawozami naturalnymi, zawierającymi związki azotu oraz zapobieganie dalszym zanieczyszczeniom tego rodzaju. Najnowszy program działań został przyjęty przez Radę Ministrów 31 stycznia 2023 r. Zawiera uaktualnione przepisy w obszarach dostosowania okresu nawożenia do zmian klimatu. Wprowadzono elastyczne terminy rozpoczęcia nawożenia w oparciu o rzeczywisty początek wegetacji, wykorzystania ścieków i osadów ściekowych w aspekcie gospodarki o obiegu zamkniętym, dostosowania wskaźników w programie do zmian w rolnictwie i postępie hodowlanym oraz wartości jednostkowego pobrania azotu. Dostosowano również wartości jednostkowego pobrania azotu do najnowszych wyników badań.

W drugiej części tematycznej dzisiejszego posiedzenia Komisji w sprawie budowy nowej drogi wodnej, tak zwanej Wielkiej Pętli Mazurskiej, szanowni państwo, w kontekście informacji dotyczących tej budowy, informuję, że celem inwestycji jest budowa brakującego połączenia łączącego Śniardwy z jeziorem Niegocin. Rozwiązanie to umożliwiłoby

stworzenie pętli mazurskich jezior. Obecnie szlak ten jest wykorzystywany tylko na linii północ-południe przez jeziora Tałty, Szymon i Jagodne. Dzięki budowie nowego odcinka mógłby powstać szlak żeglugowy klasy 1A o długości około 30 kilometrów w części wschodniej pętli mazurskiej.

Inwestycja, jeżeli dojdzie do jej realizacji, będzie miała pozytywny wpływ na rozwój turystyki wodnej i związanej z nią infrastruktury, zwiększając atrakcyjność regionu opierającego się na turystyce. Kluczowym wyzwaniem tego projektu jest połączenia jezior Buwelno i Tyrkło, które ze względu na różnice poziomu terenu powoduje trudności realizacyjne oraz generuje wysokie koszty inwestycyjne. Odcinek o długości 1,6 kilometra posiada wzniesienie 36 metrów. Analizie studialnej poddano cztery warianty połączenia wymienionych jezior, z których wynika, że najbardziej optymalnym rozwiązaniem jest budowa kolejki linowo-torowej. Zresztą państwo-członkowie Komisji w tej sprawie składali też interpelacje. Informacja w tej sprawie została przekazana. W 2023 r. złożono wnioski o zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminach Orzysz i Miłki, w których planowana jest przedmiotowa inwestycja. Na stan dzisiejszy Wody Polskie nie otrzymały odpowiedzi w sprawie współpracy i finansowania zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego od gminy Orzysz oraz w sprawie możliwości finansowania zmian w tym planie od gminy Miłki. Czekamy, Wody Polskie czekają na te materiały.

Tytułem wstępu, szanowni państwo, z mojej strony to tyle. Oczywiście jesteśmy do państwa dyspozycji w razie pytań. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, jeżeli jest potrzeba, żeby bardziej szczegółowo przedstawić materiał, który został państwu przesłany w formie pisemnej, to możemy to teraz zrobić.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dziękuję bardzo. Mam tylko jedno pytanie, czy w swojej wypowiedzi wyczerpał pan informację w zakresie Wielkiej Pętli Mazurskiej czy pan minister rozpoczął.

Podsekretarz stanu w MI Przemysław Koperski:

Rozpocząłem. Bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Wobec tego rozumiem, że drugi punkt możemy omówić później.

Podsekretarz stanu w MI Przemysław Koperski:

Tak, tak, oczywiście.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Proponuję, żebyśmy trzymali się ustalonego porządku. W związku z tym bardzo dziękuję panu ministrowi za przedstawienie informacji. Następnie proszę o zabranie głosu pana ministra Krzysztofa Bolesłę, sekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Krzysztof Bolesła:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, chciałbym krótko poinformować państwa na temat możliwości finansowania działań mających na celu rewitalizację i rekultywację jezior w Polsce. Ogólnie rzecz biorąc, są dwa źródła, środki polskie i środki europejskie. Jeżeli chodzi o fundusze krajowe, to mamy program priorytetowy „Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej w części ochrona obszarów i gatunków cennych przyrodniczo”. Jest to dosyć ograniczony program. W tej chwili już jesteśmy na samym końcu okresu wdrażania. Jest już bardzo mały budżet do wykorzystania. Będzie przeprowadzony jedynie nabór dla państwowych jednostek budżetowych w styczniu przyszłego roku. W ramach tego naboru regionalne dyrekcje ochrony środowiska będą mogły składać wnioski o dofinansowanie zadań na kolejny rok, czyli na rok 2026. Intensywność dofinansowania będzie wnosić do 100% kosztów kwalifikowanych. Jest to jedyne źródło, jeżeli chodzi o środki krajowe.

Mamy także dostęp do funduszy zagranicznych. Jednym ze źródeł, do których dostęp jest na zasadzie konkursu, jest to „Program LIFE”. Są tam dwa programy, do których można aplikować. Jednym z nich jest „Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej”. Można ubiegać się o środki na jeziora będące obszarami Natury 2000. Drugi program to

„Gospodarka o obiegu zamkniętym i poprawa jakości życia”. Dotyczy on innowacyjnych projektów, które również mogą obejmować w jakimś zakresie jeziora. Tutaj jest o tyle dobrze, że mimo to, że obydwa programy są dostępne na zasadzie europejskiego konkursu, nie są to środki przeznaczone dla Polski, tylko trzeba stawać w szranki z innymi projektami z całej Europy, to Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ma specjalny program, który zapewnia współfinansowanie dla projektów, które przejdą wstępną selekcję. Dopełnienie puli, którą dostanie się z Komisji Europejskiej, jest nawet do 60% środków.

Oprócz funduszy konkurencyjnych z „Programu LIFE” mamy trzy programy z polityki spójności. Są to już środki przeznaczone tylko dla Polski, więc konkurencja jest tylko z innymi projektami z Polski. Co prawda są to programy przeznaczone nie tylko i wyłącznie na odbudowę jezior, natomiast w ramach tych programów można mieć element programu, który dotyczy odbudowy jezior. Są to trzy programy. Pierwszy z nich to „Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu”. Tutaj jest 560 mln euro. W drugim programie „Adaptacja do zmian klimatu i zapobieganie klęskom i katastrofom” również jest 560 mln euro. Jeden program z zakresu Polski wschodniej „Spójne i zintegrowane przedsięwzięcia infrastrukturalne, kompleksowo dostosowujące miasta do ekstremalnych stanów pogodowych oraz łagodzące efekty miejskich wysp ciepła przez rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury” jest to troszkę mniejszy program. Jest tu tylko 214 mln euro. Tak jak mówiłem, programy te mogą zawierać komponenty działań z zakresu rewitalizacji i rekultywacji jezior. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Proszę.

Poseł Stanisław Lamczyk (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, mam pytanie do pana ministra klimatu. Powiedział pan w pierwszym zdaniu, że środki krajowe na rekultywację jezior są tylko dla jednostek państwowych. Czy pod nazwą państwowe rozumie pan również samorządowe? Jeziora, które są przepływowe, w zasadzie w większości, przynajmniej tak jest na Pomorzu, są jeziorami samorządowymi, czyli założmy, że są jeziorami podlegającym pod marszałka. Jak rozumieć pojęcie „tylko dla jednostek państwowych”?

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Proszę bardzo. Poproszę pana dyrektora o uzupełnienie.

Zastępca dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich Ministerstwa Klimatu i Środowiska Piotr Kudelski:

Szanowni państwo, odpowiadając na pytanie pana posła...

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Uprzejmie proszę o przedstawienie się.

Zastępca dyrektora departamentu MKiŚ Piotr Kudelski:

Piotr Kudelski. Zastępca dyrektora Departamentu Funduszy Europejskich w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

Program Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, o którym wspominał pan minister, na obecnym etapie dotyczy państwowych jednostek budżetowych. Nie są to jednostki samorządu terytorialnego. Uzupełniając wypowiedź pana ministra, dodam, że dodatkowa pula środków krajowych są to środki wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Wojewódzkie fundusze nie mają programów dedykowanych rekultywacji jezior, natomiast zagadnienia dotyczące rekultywacji wpisują się w standardowe działania wojewódzkich funduszy. Samorządy mogą się do nich zwracać na zasadach ogólnych w zakresie dofinansowania z wojewódzkich funduszy. W miarę dostępnych środków mogą starać się o dofinansowanie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Pani poseł Arciszewska.

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję. W takim razie mam pytanie, jaka będzie pula środków dla samorządów, które będą mogły składać takie wnioski, dlatego że u nas w Pomorskiem jest bardzo dużo takich jezior. Dbamy również o naszą kaszubską małą ojczyznę. Samorządy są bardzo zainteresowane. Wobec tego, że fundusze mają płynąć teraz bezpośrednio do samorządów, tak jak państwo mówicie, bardzo proszę o odpowiedź, jaką pulą pieniędzy dla wszystkich samorządów dysponujecie państwo, jeżeli chodzi o rekultywację jezior. Są to bardzo palące problemy do rozwiązania.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Jeszcze raz powtórzę, że na szczeblu centralnym ministerstwa i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie ma dedykowanego programu. Są one w wojewódzkich funduszach. W przesłanym materiale jest załącznik nr 1. Są tam wymienione programy, które istnieją dla wszystkich wojewódzkich funduszy. Mogę się...

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Ile jest ogółem pieniędzy, o które mogą bić się wszystkie samorządy w Polsce? Rozumiem, że wszyscy muszą tam składać i czekać latami albo nie wiem, pisać wnioski. Jaka jest perspektywa dla samorządów wobec problemów czy projektów, które już są rozpoczęte, potrzebują jeszcze dofinansowania bądź zapotrzebowania na nowe?

Zastępca dyrektora departamentu MKiŚ Piotr Kudelski:

Szanowna pani poseł, jeżeli mogę uzupełnić, tak jak wspomniałem wcześniej, wojewódzkie fundusze nie mają dedykowanych programów w tym obszarze. Nieprzypadkowo wcześniej przed ministrem klimatu wypowiadał się...

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Ale czy może pan odpowiedzieć mi, jaka to jest pula pieniędzy i gdzie. Pytam o pieniądze, o które muszą się bić samorządy. Niech pan powie, czy muszą złożyć wnioski, czy muszą złożyć projekty.

Zastępca dyrektora departamentu MKiŚ Piotr Kudelski:

Pani poseł, nie ma...

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Już pan to powiedział.

Zastępca dyrektora departamentu MKiŚ Piotr Kudelski:

Nie ma dedykowanej puli środków z wojewódzkich funduszy. Pani poseł, jeżeli w województwie pomorskim przykładowo samorządy widzą szczególną potrzebę w zakresie dedykowanego programu, mogą się zwrócić do wojewódzkiego funduszu z prośbą o rozważenie w miarę możliwych, dostępnych środków przygotowania programu dedykowanego temu obszarowi. Natomiast wojewódzkie fundusze nie dysponują środkami, które są szczególnie dedykowane temu obszarowi. W tym zakresie działa minister infrastruktury i Wody Polskie.

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

To proszę powiedzieć ogólnie, jaka jest pula pieniędzy na wszystko, którą teraz będziemy szarpać, żebyśmy mieli szansę zrealizowania chociaż jednego projektu na Kaszubach. Niech pan określi konkretnie jakąś sumę, dlatego że jest to bardzo enigmatyczne, że mogą sobie składać. My wiemy, rozumiemy, ale bardzo proszę o powiedzenie, jakie pieniądze w jakim zakresie będą odpowiadać temu zapotrzebowaniu. Państwo odsyłacie i nie chcecie powiedzieć. Być może jest po prostu tak mało pieniędzy, że nikt z tego nie skorzysta w takim zakresie, w jakim potrzebuje. A więc proszę mi powiedzieć, nie wskazując na samorządy, jakimi pieniędzmi dysponuje albo będzie dysponował konkretny wojewódzki fundusz pomorski, gdzie pieniądze będą na wszystko, więc będą się bić, oraz ewentualnie w skali kraju.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Dziękuję bardzo. Pani poseł, może powiem jaśniej, jak już wiem, że chodzi o Kaszuby. Jeżeli chodzi o WFOŚiGW w Gdańsku, nie są zaplanowane żadne nabory dedykowane

na tego typu działania, nie ma żadnych pieniędzy w WFOŚiGW-u Gdańsku. Jeżeli chodzi o fundusze europejskie, to wymieniałem trzy w ramach środków krajowych. Polska wschodnia państwa nie dotyczy, więc zostają dwa działania w ramach FEnIKS-a. Jedno jest na 560 mln euro i drugie też na 560 mln euro, czyli razem jest 1 mld euro na całą Polskę.

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Jakie wnioski tam można składać? Rozumiem, że na wszystko. Czy dotyczy to tylko jezior?

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Jeszcze raz. Obydwa projekty dotyczą adaptacji terenów zurbanizowanych, gdzie...

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Miedzy innymi są jeziora.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

...rewitalizacja jezior jest komponentem programu.

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Pan poseł Hoc.

Posel Czesław Hoc (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Oczywiście wszyscy wiemy, jak bardzo ważna jest rekultywacja i rewitalizacja jezior w aspekcie przywracania różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych, przyrodniczych, jak również turystycznych. Natomiast ze zdziwieniem patrzę, że zachodniopomorski Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie poinformował, że nie prowadzi ani nie planuje uruchomienia programu dedykowanego wyżej wymienionym zagadnieniom, prowadzi nabór ciągły. A więc bardzo proszę o udzielenie mi na piśmie odpowiedzi, dlaczego nie prowadzi i nie planuje uruchomienia żadnego programu dedykowanego właśnie rekultywacji i rewitalizacji jezior. Szczególnie chodzi mi o dwa regiony, w tym Pojezierze Myśliborskie. Są tam jeziora bardzo bogate, bardzo piękne, jeżeli chodzi o walory przyrodnicze i krajobrazowe, bioróżnorodność. Są to jeziora: Lipińskie, Narost, Morzycko, Mętno, Krzywe, Lubie, Jeleńskie, Białęgi. Chodzi mi też o drugi region w województwie zachodniopomorskim, czyli Szwajcarię Połczyńską, Dolinę Pięciu Jezior. Jeżeli te kwestie dla Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie nie mają żadnego znaczenia, nie ma żadnego planowania w aspekcie przywracania bogatej różnorodności biologicznej, to zastanawiam się dlaczego, jaki jest tego powód.

Drugie pytanie. Wiem, że chyba są przedstawiciele Wód Polskich. Tak? Onego czasu zadawałem pytanie, na które nie dostałem żadnej odpowiedzi. Było to chyba kilka miesięcy temu. Wobec tego ponowię to pytanie. Proszę odpowiedzieć mi, tym razem na piśmie, co z jeziorem Sławęcińskim w gminie Choszczno, powiat choszczeński, województwo zachodniopomorskie. Mówiłem wówczas, o co chodzi. Bardzo proszę mi odpowiedzieć, dlaczego nie mam żadnej informacji zwrotnej w aspekcie zamiany wód powierzchniowych płynących na stojące oraz sprywatyzowania tego jeziora. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Panie pośle, rozumiem że na oba pytania chciałby pan odpowiedzi na piśmie.

Posel Czesław Hoc (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

W związku z tym czy chciałby pan również jakąś odpowiedź teraz, na posiedzeniu Komisji?

Posel Czesław Hoc (PiS):

Jeżeli jest to możliwe, to bardzo proszę, ale chciałbym na piśmie, dlatego że potem ustosunkowuję się do tej informacji.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Rozumiem. Czy pan minister może teraz odpowiedzieć na to pytanie?

Podsekretarz stanu w MI Przemysław Koperski:

W części dotyczącej Wód Polskich, jeżeli jest pani dyrektor Departamentu Inwestycji i Renaturyzacji, gdyż nie widzę państwa wszystkich – jesteście państwo – jeżeli jesteście przygotowani bardzo proszę odpowiedzieć panu posłowi teraz, a jeżeli nie, to w formie pisemnej.

Dyrektor Departamentu Inwestycji i Renaturyzacji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Marta Barszczewska:

Dzień dobry. Marta Barszczewska. Dyrektor Departamentu Inwestycji i Renaturyzacji Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

W zakresie pytania pana posła dotyczącego jeziora Ślawęcińskiego oczywiście odpowiemy na piśmie, zgodnie z wolą pana posła. Do nas takie zapytanie nie wpłynęło. Oczywiście niezwłocznie udzielimy odpowiedzi.

Poseł Czesław Hoc (PiS):

Na posiedzeniach Komisji rozmawiamy tylko sobie a muzom. Tak? Nawet nikt tego nie zapisuje. No to ładnie, panie przewodniczący. W takim razie rzeczywiście oczekuję na konkretną odpowiedź.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Sądzę, że dostatecznie to wybrzmiało. Sekretariat dołoży wszelkich starań, żeby taka informacja trafiła. Teraz ja pozwolę sobie zadać pytanie, dlatego że pan minister Koperski zaraz powinien wyjść. Chciałem tylko uszczegółowić kwotę. Ile wynosi całkowity szacunkowy koszt inwestycji planowanych w programie? W materiale, który dostaliśmy, jest to na str. 4 nad mapką. W materiale jest podana kwota, która jest dosyć duża, pan minister podał inną kwotę. Chciałbym uściślić, która jest prawdziwa, która jest prawidłowa.

Podsekretarz stanu w MI Przemysław Koperski:

Panie przewodniczący, jest to omyłka pisarska. Mówimy o kwocie 422 mln zł.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dziękuję serdecznie. Pytanie ma pani poseł Arciszewska.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Oprócz tego, że uzyskałam od państwa część satysfakcjonującej odpowiedzi, proszę o odpowiedź na piśmie, jeżeli chodzi o zerowy fundusz, to, że nie ma w środków w NFOŚiGW, którymi państwo dysponujecie, jeżeli chodzi o całą Polskę. Chciałabym jeszcze zapytać, ponieważ rząd mówił o KPO. Chciałabym się dowiedzieć, ile środków z KPO państwo planujecie na tego typu przedsięwzięcia.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Dziękuję, pani poseł. Jeżeli chodzi o KPO, nie ma tam zapewnionych żadnych środków na rewitalizację jezior.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Poproszę to na piśmie. Dziękuję. A zatem nie przyszły żadne nowe środki do KPO, o których mówił rząd. Tak? Nie ma na te inwestycje?

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Jeżeli chodzi o KPO, to KPO było negocjowane w 2021 r.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dobrze. Mówię o tym, że miało być na wszystko. Nie ma na tym cel środków z KPO.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

KPO jest na wszystko, co było wynegocjowane.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Tylko nie na to.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Nie.

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Ale nie ma. Tak jak pan powiedział, na ten rok nie ma.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Nie ma.

Posel Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dobrze. Poproszę na piśmie.

Sekretarz stanu w MKiŚ Krzysztof Bolesta:

Dobrze.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie ma. Dziękuję, panie ministrze. A zatem zamykam dyskusję w tym punkcie.

Przechodzimy do punktu drugiego. Jest to przedstawienie informacji. Panie ministrze, kto za pana przedstawia informację w zakresie drugiego punktu?

Podsekretarz stanu w MI Przemysław Koperski:

Wody Polskie i ministerstwo, pan dyrektor.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dobrze. Dziękuję serdecznie. A zatem uprzejmie proszę o przedstawienie informacji.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Wodnej Ministerstwa Infrastruktury Maciej Thorz:

W drugim punkcie jeżeli chodzi o...

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Na początek proszę jeszcze przedstawić się przez mikrofon.

Zastępca dyrektora departamentu MI Maciej Thorz:

Maciej Thorz. Zastępca dyrektora. Ministerstwo Infrastruktury, Departament Gospodarki Wodnej.

Jeżeli chodzi o informacje ministra infrastruktury na temat Wielkiej Pętli Mazurskiej, tutaj mamy do czynienia z inicjatywą istotną dla regionu, która w założeniu z jednej strony powinna uatrakcyjnić ten region. Po drugie, w trakcie realizacji tego projektu dokładane są szczególne starania, żeby także nad wszystkimi kwestiami środowiskowymi pochylić się z należytą atencją i dochować wszelkich wymogów dotyczących wpływu inwestycji na kształtowanie i ochronę środowiska. A zatem po to, żeby przystąpić do projektu wykreowano hipotetycznie cztery warianty. Pierwszy wariant to tradycyjny, zwykły przekop. Drugi wariant to torowa kolej linowa. Trzeci wariant, który rozważano, to tunel żeglugowy, jak też przekop uwzględniający obejście istniejącej infrastruktury tak, żeby nie naruszyć czy też w jak najwęższym zakresie naruszyć to, co już w danej przestrzeni funkcjonuje. Warianty tak jak już powiedziałem, poddano szczegółowej analizie ze względu na koszty, ale przede wszystkim także na zakres oddziaływania na środowisko, wpływ na wody powierzchniowe, na pozostałe elementy środowiska, na czynniki ekonomiczne i ekologiczne związane z budową. Z wariantów wyłania się wniosek, iż najbardziej efektywnym ekonomicznie, a także ekologicznie będzie wariant drugi, a mianowicie budowa torowej kolei linowej, która umożliwi przedostawanie się jachtów drogą lądową do dalszej części jezior. W ocenie inwestycji niebagatelną rolę gra także to, iż jest to rozwiązanie może nie innowacyjne, gdyż takie rozwiązania już mamy, ale na pewno odmienne od tego, co do tej pory znajduje się w przestrzeni Wielkich Jezior Mazurskich i co z pewnością jeszcze uatrakcyjni walory, z którymi dzisiaj możemy się spotkać w tej przestrzeni. Co do konkretnej realizacji programu i planu, poproszę Wody Polskie o wypowiedź, na jakim jest to etapie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dziękuję. Wody Polskie.

Dyrektor departamentu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Marta Barszczewska:

Szanowny panie przewodniczący, przedmiotowe zadanie znajduje się w programie planowanych inwestycji w gospodarce wodnej. Aktualnie mamy opracowane wstępne studium wykonalności, o którym mówił pan dyrektor. Po to, żeby realizacja zadania była możliwa, niezbędne jest zapewnienie finansowania w dosyć znaczącej kwocie, ponieważ wariant drugi został wyceniony na 246 mln zł. Oczywiście musimy również mieć na względzie, że studium wskazywało poziom kosztów sprzed dwóch lat, a więc na pewno gdybyśmy chcieli przystąpić do realizacji w dniu dzisiejszym, to koszty byłyby znacząco wyższe. Wszystkie decyzje administracyjne, począwszy od decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, jak też pozwolenia wodnoprawne kosztowałyby nas zdecydowanie więcej. Przedsięwzięcie przechodzi również przez tereny objęte formami ochrony przyrody, więc raport oceny oddziaływania na środowisko z pewnością będzie obwarowany szeregiem dodatkowych analiz, które będą musiały być wykonane, co również wpłynie na koszty przedsięwzięcia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dziękuję. To już całość? Dobrze. A zatem otwieram dyskusję. Pozwolę sobie zadać pierwsze pytanie. Naturalne wydaje się w takim razie zapytanie o zapewnienie środków finansowych. Czy zabezpieczono finansowanie dla tych zadań? Czy przewidziano jakieś źródło finansowania?

Zastępca dyrektora departamentu MI Maciej Thorz:

Na chwilę obecną trwają prace nad pozyskaniem, tak jak już powiedziała pani dyrektor, środków finansowych. W tej chwili po powodzi wrześniowej nieco zmieniły się priorytety. W pierwszej kolejności środki, które posiadamy, przekierowujemy na odbudowę zabezpieczenia przeciwpowodziowego, co jest priorytetem. Natomiast cały czas oczywiście przyświeca nam ta idea. Poszukujemy dalszego finansowania, chociażby poprzez odciążenie i zwolnienie w przyszłości części środków dzisiaj przeznaczanych na zabezpieczenia powodziowe. Chodzi o inne źródła finansowania tak, żeby zwolnić środki właśnie na rzecz takich inwestycji, ale na chwilę obecną trudno jest zadeklarować, że środki w budżecie zostały pozyskane i zabezpieczone dla Wód Polskich. Niestety, nie mogę przekazać takiej informacji.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dziękuję. Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie widzę. Jeszcze ja pozwolę sobie zadać dwa pytania. Jest tutaj oszacowany koszt wykonania w różnych wariantach. Usłyszeliśmy przed chwilą, że oszacowanie zostało wykonane kilka lat temu. Czy mamy wiedzę, kiedy dokładnie zostało wykonane oszacowanie, w sensie jak dawno temu, oraz o jaki współczynnik należałoby to zindeksować, żeby urealnić koszt? Czy jest jakiś harmonogram inwestycji, rozpoczęcia jakiegokolwiek etapu realizacji?

Dyrektor departamentu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Marta Barszczewska:

Panie przewodniczący, wstępne studium wykonalności zostało opracowane w 2022 r. Nie podjęto dotychczas działań związanych z procesem inwestycyjnym z uwagi na brak środków. Jeżeli będziemy mieli zapewnione źródło finansowania, oczywiście możliwa będzie aktualizacja studium wykonalności i rozpoczęcie procesu inwestycyjnego poprzez pozyskanie decyzji administracyjnych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Szymański (Konfederacja):

Dobrze. Dziękuję. Dla mnie sprawa jest jasna. Czy ktoś z państwa posłów pragnie zadać jeszcze pytanie? Nie widzę. A zatem zamykam dyskusję.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny.
Zamykam posiedzenie.